

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TERMINOLOJİ VERİ TABANI

-TermAB-

KULLANIM KILAVUZU

GİRİŞ

Avrupa Birliği Bakanlığı Terminoloji Veri tabanı –*termAB*- başta ülkemizin Avrupa Birliğine katılım sürecinde Avrupa Birliği müktesebatinin Türkçeye çevrilmesi olmak üzere, tüm çevirmenlere AB alanında yapacakları çeviri çalışmalarında, konu alanlarına göre tasnif edilmiş, güvenilir, alan uzmanlarınca onaylanmış, kolay erişilebilir terminolojik veriler sunmak amacıyla geliştirilmiştir. *TermAB*, terminoloji alanındaki ISO standartları esas alınarak hazırlanmış olan bir veri tabanıdır. *TermAB*'da bir ya da birkaç sözcükten oluşan terimlerin - belirli bir alana özgü teknik ifadelerin- yanı sıra AB müktesebatında yaygın biçimde kullanılan kalıplaşmış söz öbeklerine ve cümlelere de (standart metin) yer verilmektedir.

TermAB, “*kavram temelli*” bir veri tabanıdır; her bir kayıt tek bir kavrama ait olup söz konusu kavrama ait tüm veriler de tek bir kayıt altında toplanmıştır. Bir terimin farklı teknik alanlarda ve/veya bağlamlarda farklı anlamlar kazanabiliyor olması, “*kavram temelliğin*” önemini artırmaktadır. Bu bağlamda, terimlerin hedef dildeki karşılıklarının yanı sıra tanım, kullanım notu, açıklama vs. gibi ilave bilgilerin ve terimlerin alındığı kaynakların sunulması da önem taşımaktadır. İnternet üzerinden erişilebilecek bilgilerin yoğunluğu ve karmaşıklığı göz önünde bulundurularak *TermAB*'in, bu özellikleriyle çeviri süreçlerinin hızlandırılmasına, terminolojik tutarlılığın ve dolayısıyla çeviri kalitesinin artırılmasına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Ayrıca, *termAB*'in tüm kamunun erişimine açılmasıyla başta çevirmenler, terminologlar, alan uzmanları ve akademisyenler olmak üzere ihtiyaç duyan herkesin çok dilli Avrupa Birliği müktesebatında geçen ve Türkçe resmi çevirilerinde kullanılan terminolojiye kolay erişiminin sağlanması amaçlanmaktadır. Buna ek olarak, interaktif bir sistem olan *termAB* terminoloji çalışması yapan herkese, sağlayacakları katkı ve geribildirimler sayesinde çalışmalarını görünür kılma ve çalışmalarıyla ilgili geribildirim alma imkânı da sunmaktadır.

E-Devlet Kapısı'nda temel arama işlevleri ile hizmet sunan *termAB*'a <https://termab.ab.gov.tr> adresinden ulaşarak gelişmiş arama seçeneklerinden yararlanmak ve kayıtlara özel geribildirimlerde bulunmak da mümkündür. Bu kılavuzda, söz konusu temel arama tercihlerinin nasıl kullanılacağına ve sonuç sayfasında yer alan verilere ilişkin örnekler ve açıklamalar sunulmaktadır.

Avrupa Birliği Bakanlığı

Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı

ARAMA KRİTERLERİ

1. Dil tercihi

TermAB'da bir sorgulama yapmadan önce kaynak ve hedef dillerin belirlenmesi **zorunludur**. Örneğin İngilizce bir terimin Türkçe karşılığı sorgulanmak isteniyorsa “Kaynak dil: EN-İngilizce” ve “Hedef Dil: TR-Türkçe” tercihi yapılmalıdır.

Arama Kriterleri

Kaynak Dil * EN-İngilizce
Bu alanda aranacak Kelime/Terimin dilini seçiniz.

Hedef Dil * TR-Türkçe
Bu alanda aranacak Kelime/Terimin çevrilmesini istediğiniz dili seçiniz.

Aranacak Kelime / Terim *

Şekil 1. Dil Tercihi

2. Arama Türü

TermAB, kullanıcının istediği veriye en kolay biçimde ulaşmasına yardımcı olmak amacıyla çeşitli standart ve gelişmiş sorgulama seçenekleri sunmaktadır. Temel arama tercihleri “İçinde Geçene Göre Arama”, “Birebir Arama”, “Diziliş Sırasına Göre Arama” ve “Kısaltmalarda Arama”dan oluşmaktadır. Sorgulama yapabilmek için öncesinde bir “arama türü” tercihi yapılması **zorunludur**.

Sorgulanacak terimi arama kutusuna girdikten sonra “arama türü” tercihi yapınız ve “Ara” butonuna basınız.

Aranacak Kelime / Terim *

Arama Türü *

İçinde Geçene Göre Arama

Birebir Arama

Diziliş Sırasına Göre Arama

Kısaltmalarda Arama

Ara >

Şekil 2. Arama Türü

i. İçinde Geçene Göre Arama

Arama kutusuna girilen sözcüğü ya da sözcükleri barındıran tüm kayıtların liste halinde görüntülenmesi amacıyla başvurulacak sorgulama seçeneğidir. Örneğin “*european commission*” sorgusu yapıldığında, yazılan terimin birebir karşılığı olan “*European Commission*” kaydının yanı sıra “*President of the European Commission*”, **European Community Commission Directory** ve “*Treaty Establishing a Single Council and a Single Commission for the European Communities*” gibi “*european*” ve “*commission*” sözcüklerini bir arada barındıran tüm kayıtlar sonuç sayfasında listelenecektir.

Aranan Kelime/Terim: european commission						
Konu Alanlarına Göre Sonuçlar Hepsi(15 Sonuç) ▼						
AB Hukuku						
EN	TR	EN Kısa Ad	TR Kısa Ad	EN Kısaltma	TR Kısaltma	İşlem
composition of the European Commission	Avrupa Komisyonunun oluşumu / kompozisyonu					Terim Künyesi
Avrupa Birliği Kurumları						
EN	TR	EN Kısa Ad	TR Kısa Ad	EN Kısaltma	TR Kısaltma	İşlem
Auditing Commission of the European Communities	Avrupa Toplulukları Denetleme Komisyonu					Terim Künyesi
Avrupa Komisyonu						
EN	TR	EN Kısa Ad	TR Kısa Ad	EN Kısaltma	TR Kısaltma	İşlem
European Commission	Avrupa Komisyonu	Commission	Komisyon	EC	AK	Terim Künyesi
Commission of the European Communities	Avrupa Toplulukları Komisyonu					Terim Künyesi
European Commission Host Organisation	Avrupa Komisyonu Ana Bilgisayar Birimi Organizasyonu			ECHO	ECHO	Terim Künyesi
European Commission Representation	Avrupa Komisyonu Temsilciliği			ECR	AKT	Terim Künyesi
Secretariat-General of the European Commission	Avrupa Komisyonu Genel Sekreterliği	Secretariat-General	Genel Sekreterlik	SG	SG	Terim Künyesi

Şekil 3. İçinde Geçen Arama - Sonuç Sayfası

ii. Birebir Arama

Yalnızca, arama kutusuna girilen terimin birebir karşılığını içeren kayıt(lar)ın görüntülenmesi amacıyla başvurulacak sorgulama seçeneğidir. Örneğin İngilizceden Türkçeye “*european union*” sorgusu “birebir arama” tercihiyle yapıldığında, sonuç sayfasına yalnızca tek bir kayıt yansiyacaktır.

Aranan Kelime/Terim: EUROPEAN UNİON

Konu Alanlarına Göre Sonuçlar

Genel

EN	TR	EN Kısa Ad	TR Kısa Ad	EN Kısaltma	TR Kısaltma	İşlem
European Union	Avrupa Birliği			EU	AB	Terim Künyesi

Şekil 4. Birebir Arama - Sonuç Sayfası

iii. Diziliş Sırasına Göre Arama

Yalnızca, arama kutusuna yazılan sözcükleri, yazıldıkları diziliş sıralamasıyla barındıran kayıt(lar)ın görüntülenmesi amacıyla başvurulacak sorgulama seçeneğidir. Örneğin İngilizceden Türkçeye “*european union*” sorgusu “diziliş sırasına göre arama” tercihiyle yapıldığında, sonuç sayfasına bu iki sözcüğü –arama kutusuna yazıldığı biçimde- yan yana barındıran kayıtlar sonuç sayfasına yansıtılacaktır. Bu iki sözcüğü farklı bir dizilişle barındıran, “*European Democratic Union*” ya da “*Agreement on Union accession to the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms*” gibi terimler sonuç sayfasında yer almayacaktır.

Aranan Kelime/Terim: european union

Konu Alanlarına Göre Sonuçlar

Antlaşmalar

EN	TR	EN Kısa Ad	TR Kısa Ad	EN Kısaltma	TR Kısaltma	İşlem
Treaty on <u>European Union</u>	Avrupa Birliği Antlaşması			TEU	ABA	Terim Künyesi
Treaty on the Functioning of the <u>European Union</u>	Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma					Terim Künyesi

Avrupa Birliği Ajansları

EN	TR	EN Kısa Ad	TR Kısa Ad	EN Kısaltma	TR Kısaltma	İşlem
<u>European Union Agency for Criminal Justice Cooperation</u>	Avrupa Birliği Ceza Adaletinde İşbirliği Ajansı	Eurojust	Eurojust			Terim Künyesi
<u>European Union Agency for Fundamental Rights</u>	Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı			FRA	FRA	Terim Künyesi
<u>European Union Institute for Security Studies</u>	Avrupa Birliği Güvenlik Araştırmaları Enstitüsü			EUISS	EUISS	Terim Künyesi

Şekil 5. Diziliş Sırasına Göre Arama - Sonuç Sayfası

iv. Kısaltmalarda Arama

Arama kutusuna yalnızca bir kısaltma girerek o kısaltmayı içeren kayıt(lar)a erişim sağlamak amacıyla kullanılacak sorgulama tercihidir. Örneğin, kaynak dili Türkçe, hedef dili İngilizce seçmek kaydıyla, arama kutusuna “AKÇT” yazarak yapılacak bir sorgulama, “Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu” kaydına ait bilgilerin sonuç ekranına yansıtılmasını sağlayacaktır.

The screenshot shows the search results page for the term 'AKÇT'. The search criteria are set to 'Arama Kriterleri' and the search results are displayed in a table under the heading 'European Union Institutions'.

TR	EN	TR Kısa Ad	EN Kısa Ad	TR Kısaltma	EN Kısaltma	İşlem
Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu	European Coal and Steel Community			AKÇT	ECSC	Terim Künyesi

Şekil 6. Kısaltmalarda Arama –Sonuç Sayfası